

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 20 0 I 060315 23 Spp
Sarajevo, 21.11.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 26.09.2023. godine, u predmetu tog suda broj: 20 0 I 060315 23 I 2, na osnovu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku¹ u vezi s odredbom člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku², te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta³, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 21.11.2023. godine donio je:

ODLUKU

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja o statusu hala kao pokretnoj ili nepokretnoj imovini, odnosno da li montažne hale – peradarske farme izgrađene na nekretninama izvršenika imaju status pokretne ili nepokretne imovine izvršenika.

Obrazloženje

Općinski sud u Cazinu je svojim zahtjevom od 26.09.2023. godine, primljenim u ovom sudu 29.09.2023. godine, zatražio od Vrhovnog suda Federacije BiH rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj: 20 0 I 060315 23 I 2. Uz zahtjev je dostavljen cijeli spis predmeta tog suda broj: 20 0 I 060315 23 I 2.

Postavljenim pitanjem prvostepeni sud, postupajući po prijedlogu izvršenika, traži da ovaj sud zauzme stav „o statusu hala kao pokretnoj ili nepokretnoj imovini, odnosno da li montažne hale – Peradarske farme izgrađene na nekretninama izvršenika imaju status pokretne ili nepokretne imovine izvršenika.“

Iz obrazloženja zahtjeva Općinskog suda u Cazinu, kao i iz samog spisa predmeta, proizlazi da je u konkretnom izvršnom predmetu, po prijedlogu pravnog prednika tražiteljice izvršenja L.M. iz C. protiv izvršenika „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladuša, rješenjem o izvršenju tog suda broj: 020-0-I-06-4964 od 23.08.2010. godine određeno izvršenje na pokretnim stvarima izvršenika; da je nakon toga doneseno rješenje o promjeni predmeta i sredstva izvršenja, te određeno izvršenje na osam montažnih pokretnih objekata tzv. peradarskih farmi - hala montiranih u mjestu Tržačka Raštela, Grad Cazin, izgrađenih na parceli k.č. broj 1322, PL 540 KO Tržačka Raštela; da je prvostepeni sud odbio prigovor izvršenika protiv tog rješenja, ali je Kantonalni sud u Bihaću, odlučujući o žalbi izvršenika protiv rješenja kojim se odbija njegov prigovor, rješenjem od 24.04.2020. godine uvažio žalbu, ukinuo pobijano rješenje i

¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službene novine Federacije BiH“ br. 32/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12

³ „Službeni glasnik BiH“ br. 66/12, 40/14 i 54/17

vratio predmet na ponovni postupak, sa uputom prvostepenom sudu da je potrebno utvrditi da li se u konkretnom slučaju radi o pokretnim stvarima ili nekretninama.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud je, nakon održanog ročišta i izvršenog vještačenja od strane vještaka građevinske struke, svojim rješenjem od 24.10.2022. godine usvojio u cijelosti prigovor izvršenika, te obustavio izvršenje, uz obrazloženje da nesporno iz nalaza i mišljenja vještaka proizilazi da se radi o nepokretnoj imovini koja se uplanjuje u zemljišne knjige. Odlučujući o žalbi tražiteljice izvršenja protiv tog rješenja prvostepenog suda, Kantonalni sud u Bihaću je rješenjem od 05.01.2023. godine uvažio žalbu, ukinuo prvostepeno rješenje i predmet vratio na ponovni postupak, sa uputom prvostepenom sudu da cijeni nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke, uzimajući u obzir činjenice iz tog nalaza i mišljenja, ali ne i pravnu kvalifikaciju koju je vještak dao, jer je za pravnu kvalifikaciju nadležan sam sud, a ne vještak. Drugostepeni sud pri tome konstatuje da je prvostepeni sud svoj pravni zaključak da se radi o nepokretnoj stvari utemeljio isključivo na zaključku vještaka da su predmetne hale nepokretna stvar, umjesto da činjenice utvrđene vještačenjem dovede u vezu s odredbama materijalnog prava, i to odredbama čl. 5, 6. i 10. Zakona o stvarnim pravima.

Iznoseći razloge zbog kojih se sudu obraća za zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, te sopstveno tumačenje tog pitanja, Općinski sud u Cazinu je naveo da je pred tim sudom u toku veliki broj predmeta u kojima tražitelji izvršenja protiv izvršenika Agrokomerc d.d. Velika Kladuša mijenjaju predmet i sredstvo izvršenja, predlažući da se izvršenje provede na pokretnim montažnim halama upisanim na određenim katastarskim česticama; da je stav tog suda da u konkretnoj situaciji montažne hale – peradarske farme predstavljaju nepokretnu imovinu izvršenika iz razloga što su trajno povezane sa zemljišnom parcelom putem armirano-betonskih temelja, te bi se njihovim montiranjem na drugu česticu promijenila njihova struktura, kao i zbog toga što je za njih pribavljena urbanistička i građevinska dozvola, te su uplanjene u zemljišne knjige; te da taj sud smatra neophodnim zauzimanje pravnog stava o ovom pitanju radi ujednačavanja sudske prakse, imajući u vidu različitu praksu prvostepenih sudova na području Unsko-sanskog kantona, kao i činjenicu da stav Kantonalnog suda u Bihaću u identičnim pravnim situacijama nije jedinstven.

U odgovoru na prijedlog izvršenika za podnošenje zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja, tražiteljica izvršenja je osporila dozvoljenost i osnovanost prijedloga, ističući da je prijedlog nejasan, da postavljeno pitanje ne predstavlja sporno pravno pitanje iz čl. 61a. - 61f. Zakona o parničnom postupku, te da praksa prvostepenog suda i drugostepenog suda nije neujednačena, jer se različite odluke donesene u pojedinim predmetima zasnivaju na različitom činjeničnom stanju.

Odredbom člana 61a. stav 1. Zakona o parničnom postupku⁴ propisano je da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH, radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Ovaj sud cijeni da pitanje koje postavlja Općinski sud u Cazinu ne predstavlja sporno pravno pitanje koje je od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Sporno pravno pitanje, u smislu citirane odredbe člana 61a. stav 1. Zakona o parničnom postupku, predstavlja sporno pitanje o pravnom značenju određene materijalnopravne ili procesnopravne norme, koja treba da se primijeni na konkretno činjenično stanje. Odgovor Vrhovnog suda na takvo sporno pravno pitanje odnosi se na tumačenje sadržine i domašaja materijalnopravne ili procesnopravne norme ili kvalifikaciju nekog pravnog instituta.

Općinski sud u Cazinu, međutim, postavljenim zahtjevom ne traži od ovog suda tumačenje pravne norme koja se usljed nepreciznosti, nejasnoće ili kontradiktornosti različito primjenjuje u praksi. Naprotiv, zahtjevom da odgovori na pitanje da li peradarske farme izgrađene na nekretninama izvršenika imaju status pokretne ili nepokretne imovine izvršenika, prvostepeni sud od Vrhovnog suda traži da primjenom materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje riješi predmetnu izvršnu stvar.

Pitanje da li određena stvar predstavlja pokretnu ili nepokretnu stvar, rješava se u svakom konkretnom slučaju, primjenom materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje, te se ne radi o pitanju koje je značajno za odlučivanje u većem broju predmeta, a time i za jedinstvenu primjenu zakona i ujednačavanje sudske prakse.

Odredbe člana 6. Zakona o stvarnim pravima⁵ kojima se definiše pojam pokretne i nepokretne stvari, nisu neodređene, nejasne niti neprecizne. Međutim, Općinski sud u Cazinu u prethodno vođenom postupku nije ni pokušao primijeniti navedene odredbe na utvrđeno činjenično stanje, već je prihvatio pravnu kvalifikaciju vještaka građevinske struke, na što mu je osnovano ukazao drugostepeni sud.

Prema odredbi člana 61d. stav 2. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud Federacije odbit će riješiti sporno pravno pitanje ako ono nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Prema stavu Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH zauzetom na sjednici 31.05.2018. godine, „kada se u vezi sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja zaključi da se radi o primjeni materijalnog prava na konkretno činjenično stanje, te da se ne radi o tumačenju pravne norme kao neodređene, neprecizne ili nejasne, zahtjev treba odbiti temeljem odredbe člana 61d. stav 2. Zakona o parničnom postupku.“

Iz navedenih razloga, budući da se postavljenim pravnim pitanjem ne traži tumačenje pravne norme kao neodređene, neprecizne ili nejasne, već primjena materijalnog prava na konkretno činjenično stanje, donesena je odluka kao u izreci.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević, s.r.

⁵ „Službene novine Federacije BiH“ br. 66/13 i 100/13